

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

Róm. 8:31

Felelős szerkesztő és kiadó:

A TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

D. Dr. RÉVÉSZ IMRE

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, KÁLVIN-TÉR 17. SZÁM. (PÜSPÖKI HIVATAL)

Megjelenik havonként kétszer, 1-én és 15-én
Előfizetési ára évi 20 forint

A magyarországi református egyház zsinati tanácsának 1948 április 30-án hozott deklarációja a református egyház és az állam viszonyáról és egyes kapcsolatos kérdésekről

A magyarországi református egyház zsinati tanácsa a magyar állam és az egyházak viszonyának mostani történelmi fordulópontján sürgősen szükségesnek látja, hogy mind a magyar állam törvényhozását és kormányát, mind a saját gyülekezeteinket és azoknak őrállóit tájékoztassa arról, hogy az egyház jelenlegi helyzetét miképpen ítéli meg és ebben a helyzetben milyen magatartást kíván tanúsítani.

Nemcsak a magyar egyházakban, hanem a világ-kereszténység közvéleményében is megnyugtató hatást keltett az 1946. évi I. tc. és annak az a rendelkezése, amely az elemi emberi jogok között a vallásszabadságot is teljes mértékben biztosította.

A vallás szabad gyakorlatában bennefoglaltatik az egyháznak és élettevékenységeinek szabadsága is: a mi egyházunk lelvi és gyakorlati szerinti az igehirdetés, a tanítás, a misszió és a szerzetmunkásság szabadsága, valamint az egyház önkormányzata.

Jó lelkiismerettel állapítjuk meg, hogy a kormányzat egyházunkat ezeknek az alapvető szabadságjogoknak gyakorlatában mindeddig nemcsak nem gátolta, hanem segíteni is törekedett, főképpen azzal, hogy az egyházat eddig legnagyobb gazdasági válságában tetemes anyagi segítségben részesítette: nevezetesen egyházi munkásaink, elsősorban pásztoraink és nevelőink, valamint ezek özvegyei és árvái ellátásához és rombadólt szent hajlékaink újjáépítéséhez jelentős hozzájárulással.

Egyrészt ez az elismerésre méltó tény, másrészt a református egyháznak a tiszta és teljes Igén alapuló hitvallásaiban kifejezésre jutó evangéliumi szabadság-szeretet indította egyházunkat arra, hogy kiemelkedő alkalmakkor pozitív állásfoglalást tanúsítson a jelenlegi állami és társadalmi renchez való viszonyulásában.

E nyilatkozatok közül kiemeljük a Zsinat elnökségének azt az előterjesztését, amely az 1947 május 7-8. napjain tartott zsinati ülésen a négy egyházkerület püspökeinek és főgondnokainak egyetértése alapján egyházi életünk megújulására vonatkozólag elhangzott. Ebből az előterjesztésből, amelyet a Zsinat a maga egész további munkájára nézve iránymutatóul fogadott el, a zsinati tanács most külön kiemelten hangsúlyozni kívánja az alább következő elvi fontosságú kijelentéseket:

„Az új világban, új feladatok előtt új emberként kell megállanunk.“

„A régi életformák, akár az államé, akár a társadalomé, akár az egyénéké, eltűntek. Nem siratjuk.

Eltűntek Isten rendeléséből. Vallást teszünk arról, hogy az új Magyarország életformái szívunktól nem idegenek s bennük egy igazabb és boldogabb magyar élet Istentől rendelt kereteit fedezzük fel.“

„Vallást teszünk arról, hogy a demokrácia klasszikus tanításait, az 1946. évi I. tc.-ben lefektetett emberi szabadságjogokat nemcsak az evangéliumi kereszténység szellemével megegyezőnek, abból egyenesen következőnek tartjuk, hanem bennük a reformáció vívmányait és egyházunk történelmének legnemesebb hagyományait is felismerjük.“

„Mindnyájan érezzük, hogy egyházunknak a magyar államhoz való viszonya revízióra szorul.“

„A magyar református egyházpolitika eszménye a maga emberségéből, hívei önkéntes áldozatából élő szabad egyház lett, amely egyedül isteni Urának, a Krisztusnak engedelmeskedik. Valljuk tehát, hogy az egyház erkölcsi függetlensége magába foglalja az egyház teljes anyagi függetlenségét államtól, politikától, minden világi hatalmasságtól.“

„A szociális forradalmak, osztályharcok azért támadtak, mert az emberek nem hajtották végre Krisztus Urunk isteni programját. Az egyházon éppen ez a legnagyobb felelősség és a legszigorúbb ítélet. Végzete volt az egyháznak, hogy a roppant gazdasági harcban nem állott gyökeres elszántsággal a szegények és elnyomottak, a kiuzsorázottak mellé. Nem adott a világnak gyökeres, átfogó, megelőző és építő szociális programot. Ítélete az volt, hogy ezt a programot nemcsak nélküle, hanem ellenére indították el olyanok, akik azt hitték, hogy az egyház a szociális reform ellen van s ezért a fennálló társadalmi és gazdasági rend elleni harcot az egyházra is kiterjesztették.“

„Ezért szükséges, hogy a keresztény egyházak vonják le az Úr Jézus Krisztus szociális tanításainak minden következményét s gyökeres és bátor társadalmi és gazdasági programot hirdessenek meg s ilyen program szolgáltatára ajánlják fel életüket.“

„Legnagyobb bűnünk és büntetésünk a közelmúltban éppen az volt, hogy kereszténynek merték nevezni azt, ami nem volt krisztusi, sőt éppen ellentéte volt annak, ami krisztusi. Önmagát tagadná meg a református egyház, ha híveit pártpolitikai kísérletekre próbálná felhasználni, de megfélemlítené magáról az a református egyház is, amely az egyén és a közösség, az emberség és a magyarság nagy kérdéseiben elhallgatná Isten törvényeinek rendelkezéseit és nem emlékezne meg arról, mire tanította lelki édesanyja: a Krisztus egyháza.“

Ezeknek a kijelentéseknek szellemében és azok következményeképpen a zsinati tanács az 1942. évi egyh. VII. tc. 3. §-a által megszabott és ráruházott teljes zsinati jogkörben a következő további nyilatkozatokat teszi:

1. Teljes készségét ajánlja fel az új magyar állami és társadalmi rendben minden olyan szolgálatra, amelyet az Úr Jézus Krisztus nevében, a Szentlélek erejével végezhet.

2. Az evangéliumi szabadság, igazság és szeretet szelleméből következőknek látja, tehát helyesli és üdvözi a magyar kormánynak és törvényhozásnak a teljes vallásügyletlenség megvalósítása felé eddig tett lépéseit s ezeknek a lépéseknek logikus folytatásaként fogadná a vallásfelekezethez csatlakozás teljes önkéntességének biztosítását, ami sok régi és fájdalmas társadalmi sebet enyhíthet meg, mint amilyenek különösen a gyermekek vallásos nevelése körüli viszályok és a reverzális.

3. Elismeri a Magyar Köztársaságot, alkotmányával, törvényeivel és intézményeivel, és vallja, hogy a köztársasági államforma különösen alkalmas szabad emberek szabad társadalmának felépítésére.

4. A Szentírással egyezőnek látja a nagybirtokrendszer megszüntetését és a földműves nép földhözjuttatását, a nagyvállalatok közkezelésbe vételét, a mindenkire kiterjedő szociális jobb igazságosság érvényesülése érdekében. Egyházunk szívesen végzi Istentől rábizott munkáját olyan társadalomban, amely a dolgozók: a munkásság, parasztság és értelmiség köréből épül fel és ezt a társadalmat alkalmasnak tartja arra, hogy benne az evangéliumi igazságok jobban érvényesülhessenek, bár ez sem szükségképpen mentes az emberi bűn örök kísértéseitől.

5. Az egyház és az állam viszonyának minden egyéb vonatkozásában is bármikor kész zsinati tanácsunk a törvényes és alkotmányos úton történő esetleges revízióról tárgyalásokba bocsátkozni.

6. Zsinati tanácsunk tudatában van annak, hogy az új világban és a megváltozott viszonyok között az egyháznak is áldozatokat kell hoznia. De bízik abban, hogy egyházunk az új történelmi helyzetben is akadálytalanul tovább teljesítheti mindazokat a nagy feladatokat, amelyeket az ő Urától az igehirdetésre, a tanításra, a misszióra, a szeretetmunkásságra és az egyház kormányzására kapott.

7. Isten iránti hálával emlékszik meg zsinati tanácsunk azokról a magyar dolgozókról: földművesekről, ipari és forgalmi munkásokról, szellemi munkásokról, nem utolsó rendben azokról a magyar nőkről, akik rendkívül nehéz körülmények között, szinte emberfeletti munkára és áldozatokra vállalkozva, megindították, fejlesztették és romjaiból újjáépítették a magyar nép életét.

8. Egy olyan roppant arányú és elemi erejű forradalmi átalakulás, mint ez a mostani, nem történhetik

meg sok és nagy szenvedés nélkül. Az egyház hűtlen lenne Urához és önmagához, ha nem tenne bizonyosságot Isten irgalmas szeretetéről azok iránt, akik akár a maguk, akár a mások hibájából ennek a nagy átalakulásnak áldozatai. Szünetüket úgy kell velük megosztanunk, mint a mindnyájunknak kijáró megítéletes súlyát. Amikor azonban az egyház e sérült lelkek között samaritánusi szolgálatát végzi, nem engedi magát abba a szerepbe szoríttatni, amelyben az irgalmasság szent szolgálata politikai kísérletekre váltódik át.

9. Isteni Mesterünkől véve a békeszerzés nagy parancsolatát, a rendkívül feszült világhelyzet perceiben intő és kérő szóval fordulunk saját egyházunk tagjaihoz, épügy mint hazánk és a világ minden egyházához, felelős államférfiához és minden jóakarátú emberéhez, hogy a békét, Istennek ezt az egyik legdrágább ajándékát még a legnagyobb áldozatok árán is őrizzék meg. Ne engedjék magukat semmiféle tetszetős jelszóval vagy ígérettel háború és vérontás eszközeivé válni, sőt mindent kövessenek el a béke ügyének előmozdítására azzal, hogy a békeség Fejedelmét szívükbe fogadják és róla bátran vallást tesznek.

10. Végül hívjuk egyházunk minden tagját, hogy elhagyva minden meddő bizonytalankodást és henye várakozást, vessék kezüket az eke szarvára, ne tekintsenek hátrafelé, hanem vegyék ki részüket az ország újjáépítésének mindnyájunkat kötelező nagy munkájából, Isten színe előtti felelősséggel és élő reménységgel.

„Annakokáért a lecsüggesztett kezeket és az el-lankadt térdeket egyenesítsétek föl és lábaitokkal egyenesen járjatok, hogy a sánta el ne hajoljon, sőt inkább meggyógyuljon. Kövessétek mindenki irányában a békeséget és a szentséget, amely nélkül senki sem látja meg az Urat; vigyázzván arra, hogy az Isten kegyelmétől senki el ne szakadjon, nehogy a keserűségnek bármely gyökere felnövekedvén, megzavarjon, és ezáltal sokan megfertőztessenek.“ (A Zsidókhöz írt levél 12:12—15.)

„Az egyháznak egyellenegy megszólalása sincsen bebiztosítva visszaélés ellen. Ezért bármit beszél is az egyház, ezzel mindig kockázatot vállal és jog vállalni — mégpedig elkerülhetetlen kockázatot. Mert van nemcsak hamisan szólás, hanem van mindig téves hallás is. De hiszen maga a hallgatás is kockázat, mégpedig amannál sokkal nagyobb. És ha a visszaéléstől félbe hallgatunk, akkor is kárt tehetünk — még nagyobb, mint a szólással. Az egyháznak parancsa van arra, hogy a szólást helyesen gyakorolja, akármiféle visszaélésnek teszi is ki ezzel a maga szavát. Ha az egyház aggodalmaskodik s azt kérdegeti: Milyen hatása lesz annak, amit mondok? — akkor már meg is szűnt egyház lenni.“

Lüthi W. (Deutschland zwischen gestern u. morgen 82. l.)

Hozzászólás a „Gyermekegyház” kérdéséhez

A gyermekegyház kérdése lényegében nem vallásoktatási, hanem egyházi kérdés. Megújuló egyházunknak e téren is nem meg lehet, hanem meg kell újulnia. A gyülekezetszerűségnek minden vonalon érvényesülnie kell. Tudott dolog, hogy a most vajdó nagy egyházi reformgondolatok csak akkor gyökereznek meg, ha azokat nemcsak a kérdést felvető nemzedék, de a következők is magukévé teszik. Ez pedig „emberileg“ csak a gyermekek tudatos irányítása, nevelése által valósítható meg. Az egyház jövője

szempontjából ezért nem mindegy, hogy a gyermeknevelésnél milyen módszereket alkalmaz. Ez idő szerint a református egyház gyülekezeti elvénél jobb külső módszert nem ismerek, mely a belső építését is jobban szolgálná. Az egyesületesít fel kell számolni ezen a vonalon is s a bibliórát is a gyermekegyház bibliórájává kell tenni. A magam részéről már három évvel ezelőtt bevezettem a gyülekezetszerűséget tanítványaim között s örömmel tapasztalom, hogy a presbiteri-gondnoki tiszt és szolgálat

egyre mélyebb értelmet és jelentőséget nyer közöttük. Lassan megértették, hogy a presbiter és gondnok tisztje nem azonos a működő egyesületek, pl. önképzőkör elnöki, vagy titkári tisztjével, mert nálunk nem a tisztséggel járó vezetési, hanem inkább az azzal járó szolgálaton, vagy ha úgy tetszik a szolgáló-vezetésen van a hangsúly. S mivel a gyermek a legtöbbször nagyobb lelkiismeretességgel, becsületességgel, őszintébb igazságszeretettel törekszik egy feladatot megvalósítani, mint a felnőtt, így a presbiteri-

gondnoki tisztelnél is az egyház által óhajtott és kívánatos felfogás vésődik bele a lelkébe s így remélhető, hogy ha majd oda kerül, hogy választó, vagy éppen megválasztott lesz ezekre a tiszt-ségekre, sok eddiginél több lelkiismeretes-séggel, nagyobb felelősségérzettel fogja feladatát betölteni.

Nem szabad azonban azt gondolnunk, hogy a gyermekegyház egyszerre új helyzetet, vagy istenfiakat teremt, csak ez felel meg legjobban a református elv-nek s legegységépítőbb. Én eddig két vonalon tapasztalom az előnyét: a tanulási színvonal emelkedésében és a fegyvelem szilárdulásában. Iskolánkban legkevesebb baj a református tanulókkal van. A presbiter-gondnoki szolgálatot eddig az általános iskola felső tagozatában, illetve a polgári iskola utolsó évfolyamánál vezettem be, úgy a fiúknál, mint a leányoknál. Éspedig úgy, hogy az utolsó évfolyambeliek közül választot-ták a gondnokot, illetve gondnoknőt s aztán osztályonként a református tanu-lók számához képest presbitereket úgy, hogy kb. tíz tanuló után választott min-den osztály magának presbiter. Ez aztán a gondjaira bízottakra felügyel, otthon is meglátogatja őket és amiben tud, segítségükre van. Az ugyanis meg-kívánt kötelesség a presbiterektől, hogy úgy a tanulásban, mint minden jóban elől járjanak. Itt nemcsak kívánalom, hanem valóság, hogy a presbiter minden-ben lehetőleg pontos legyen, mert külön-ben maga a „gyülekezet” fosztja meg tisztességétől. Erre is volt már példa. — A magam részéről tehát jónak találok a tanulóifjúság között ezt a gyülekezet-szerű megoldást.

(Tiszafüred.)

Bajusz Gyula.

IRODALOM

Kegyelemből hit által. Egyházi beszédek. Írták: Vásárhelyi János püspök és László Dezső esperes. Nagyenyed, 1947. 328 lap. — Az egyházi év szerint elrendezett és 76 prédikációból álló gyűjteményből 43-at Vásárhelyi J. és 33-at László D. írt.

Az idősebb és fiatalabb igehirdető sok lényeges ponton találkozik egymással. Tanítanak, nevelnek, s igehirdetésükben nyoma sincs az érzelmi kultúra túlbuzjángzásának. A prédikációk felosztása nem merev: mindig a tárgyból nő ki. A rokonértelmű szavakkal és mondatokkal feltűnően takarékosak és stílusuk példaszerűen világos. Mindenekfelett pedig: biblikusak és igeszerűek.

E mellett a közöttük fellelhető különbség önmagában is tanulságos. A fiatalabb László Dezső számára az új felfedezés erejével hat egy-egy bibliai üzenet s azt igazi kálvini aktivizmussal arra használja fel, hogy a gyülekezetet valamire rábírja s valamivel előbbre vigye. Az idősebb Vásárhelyi János mondanivalóján érzik az, hogy e témákat sokszor elpredikálta már s azokat nem az új felfedezés örömeivel üdvözli, hanem a régi ismerősnek kijáró közvetlenséggel veszi körül. László D. prédikációiból nehéz lenne egy bekezdést kihagyni anélkül, hogy súlyos zökkenő ne támadna. Vásárhelyi J. mondanivalóját nem egymás fölé építi, hanem egymás mellé rendeli. Egy-egy kihagyott bekezdés kétségtelenül megszegényítené prédikációját, de nem zavarná meg lényegesen a szerkezetet. Az előbbi — pompás teológiai iskolázottsága mellett is — mindig gyakorlatias kíván lenni és az élő beszéd stílusában beszél. Az utóbbi néha az elvontság-hoz közeledik és kedveli az elmélkedést.

Vásárhelyi Jánost a jövőbe tekintő nyugalom jellemzi és kedvelt textusa ez lehet: „Azoknak, akik Istent szeretik, minden javokra van.” László Dezső teljességgel benne él a kor krízisében s az egyházra váró próbák elé szeretne menni. Prédikációi a gyülekezetépítés címszava alá foglalhatók.

Vásárhelyi Jánostól megtanulhatjuk a világi idegességektől mentes szőszéki nyugalmat. László Dezsőtől a lényegyet kereső modern igehirdető mozgékony-ságát, amint leleplezi a szelében kedvelt, de valójában hamis frazeológiát, de ugyanakkor örömmel fényesíti ki az elkoptatott, de lényegében igazjelentésű régi szövegeket.

Köszönet erdélyi testvéreinknek a testvéri szolgálatért! *Szenes László.*

A „Kegyelemből hit által” könyv 25 forintos árban, valamint a Debreceni Protestáns Lap múlt évi október hó 1. számában ismertetett Vásárhelyi János: „A Jelenések Könyve és a református egyház” c. könyv 3 Ft-os árban és Vásárhelyi János: „Erdélyi református püspökök az utolsó évszázadban” c. könyv 8 Ft-os árban megrendelhető a Konventi Irodától (Bp., XIV., Abonyi-út 21) a könyv árának beküldése, vagy utánvételezés mellett.

HALOTTAINK

Elek Sándor okányi lelkipásztor, a nagyszalontai egyházmegye tanácsbírája, életének 67. évében hosszas szenvedés után május 5-én hazaköltözött Urához. Temetése Okányban volt május 7-én. — Legyen áldott emlékezete!

HÍREK

Egyház és Bethánia. Az Egyetemes Konvent a gyülekezeti misszió és a Bethánia Egylet között helyenként felmerült feszültséget sajnálattal látja ugyan, de egyben annak jeleként is szemléli, hogy gyülekezeteinkben Isten Lelke ébredést és egyházi öntudatot indított, amit hálaadással kell köszönnünk az Úrnak. A Bethánia tagok gyülekezeti misszióban való részvételének kérdését a Bethánia Egylettől kapott válasszal elintéztnek nem látja; ismételten felkéri a Bethánia Egylet vezetését a teljesen világos és megnyugtató rendezésre, a lelkipásztorokat, presbitereket és gyülekezeteket pedig arra, hogy teljes odaadásukkal vegyenek részt a gyülekezeti misszió munkájában, mert csak az élő missziói gyülekezet hit- és szeretet-közössége teheti zavartalanul a békeséget és zárhatja ki magából a szakadásokat.

Makó-Rákos kis tanyai gyülekezet, szép temploma van, melyet a háború megrongált, de a gyülekezet Takács István buzgó ifjú lelkipásztoruk vezetésével már annyira helyre hozott, hogy pünkösdkor ott szeretnék tartani az istentiszteletet. Április közepén kétnapos gyülekezeti konferenciát tartottak, melyre az egész tanyai körzetből összegyűltek, sőt a makói gyülekezet sok kedves tagjai is eljött közéjük. A szolgálatokat Sz. Máthé István diakónus, Takács Irénke és Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész végezték.

Nagyhalász belső és tanyai egyházrészre Hadházy Sándor és Becsy Sándor lelkipásztorok készítgetésével gyülekezeti napot tartottak. A gyülekezeti alkalom külön volt a tanyai és külön a belső egyházrész gyülekezetei számára. Egész Nagyhalász szépen megmozdult. A nagy

munkaidő ellenére mind a templomban és iskolában, mind pedig a tanyai istentiszteleti helyen, továbbá a csoportos összejöveleken is nagyon sokan vettek részt. A szolgálatokat Szabó Gábor püspöki titkár és Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész végezték.

Ura a szatmári egyházmegye egyik legkisebb gyülekezete. Kiss Gyula lelkipásztor nemrégén került közéjük. A kis gyülekezettel testvéri egyetértésben épülnék Isten kegyelme által. Ott megszokott dolog, hogy a templomba 8—10 km-es távolságból járnak a gyülekezet tagjai, de mindig megtöltik a templomot. Május első napján gyülekezeti nap volt náluk, melyen az egész gyülekezet csoportokba oszlvá, foglalkozott a lelki kérdésekkel és utána az egész gyülekezet számára is voltak igehirdetési alkalmak. A szolgálatokat Szabó Gábor püspöki titkár és Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész végezték.

Karcagon áldozócsütörtököt hetét az ifjúság kívánságára Török Vince, Pap Béla és Bihari István lelkipásztorok ifjúsági evangélizációs hétté tették. Az evangélizáció minden este az egész ifjúság és a gyülekezet számára szólt, melyre jöttek is a templomba szép számmal. A hét mindegyik napján az egész ifjúságot 40—50-es csoportokba osztva, husznál több szolgáló testvérünk gyűjtötte össze, úgy hogy egy héten keresztül az egész karcagi, főként iskolába járó ifjúság sorra került. Az evangélizációkat Orgovány György konventi lelkész végezte.

Berettyóújfaluban áldozócsütörtökön gyülekezeti nap volt. Dr. Hajdú Gyula lelkipásztor a nőszövetségi tagok munkáját szépen bekapcsolta a gyülekezet építő munkájába. A gyülekezeti nap szeretetvendégséggel ért véget, melyre a gyülekezet tagjai nagy örömmel jöttek. A szolgálatokat Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész végezte.

Berekfürdőn Dr. Makkai Sándor konventi missziói előadó vezetésével ifjúsági lelkészi és missziói munkáskonferencia volt. A konferencia tárgya ifjúsági munkákról beszámoló és egy ifjúsági munka számára készítendő vezetőkönny anyagának a megbeszélése volt. A konferencia anyagi ügyeit az egyházkerületi missziói telep látta el Molnár Gyula diakónus igazgató vezetésével és a diakónus-testvérek szolgálatával.

A beregi és szatmári árvízkarosult gyülekezeteket látogatta meg a püspök május 7—10. napjain. — Tivadaron, Csarodán, Gulácson, Vámosatyán, Jándon, Tákoson, Tiszakóródon és Tiszabecsen istentiszteletet tartott, majd utána a presbiterekkel és a gyülekezet egyéb tagjaival a gyülekezet helyzetét beszélte meg. — Hetén meglátogatta a lelkipásztor és az árvízkarosult hajléktalanokat, s itt egy régóta beteg asszony ágya mellett házi áhítatot tartott. Ugornyában istentiszteletet végzett, Uszkában meglátogatta a lelkipásztor, szólt a presbiterekhez és meglátogatott két árvízkarosult egyháztagot. Tákoson pedig az istentisztelet után a templom előtt megtanította a XLII. zsoltárt ritmikus énekelni. — Eddig az ökumené, a kerület és az egész ország anyagi segítségét vittük az árvízkarosultaknak, most az Igével szólt a vigasztalás és intés, Isten akaratának és kegyelmének hirdetése. — A püspököt ez újján Horváth Zoltán, illetve a szatmári egyházmegyében Török József esperes és Szabó Gábor püspöki titkár kísérte.

Fekete papi kabát eladó. — Megtekinthető Debrecen, Timár-u. 15. szám alatt.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

1236—1948. szám.

TÁRGY: Az 1924—27. évfolyambeli besorozott tanítók katonai mentesítésének előterjesztési módja.

Valamennyi iskola igazgatójának és iskolaszéki elnök uraknak.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 256,180—1948. X. sz. a. kelt értesítése alapján közlöm az érdekeltekkel, hogy a Magyar Közlöny 63. számában megjelent 20. számú melléklet „Mentesítési kérelem” minta formáját a H. M. megváltoztatta és helyette az alábbi

Minta.

A munkaadó neve és székhelye	
Mentesítési kérelem	
1	A mentesítendő személy neve:
2	Születési helye, éve, hónapja és napja:
3	Anyja neve:
4	Jelenlegi lakcíme:
5	Születési évfolyamának katonai összeírásakor hol lakott?
6	Melyik sorozójárásban hol és mikor sorozták?
7	Sorozáskor milyen osztályozást nyert?
8	a) munkavállalói minősége és beosztása; b) szakképzettsége; c) fenti munkaadónál mióta áll alkalmazásban; d) volt-e már mentesítve; e) mentesítés indokolása:
9	Illetékes miniszter véleménye:
10	Honvédelmi miniszter határozata:
11	Megjegyzés:

1237—1948. szám.

TÁRGY: Helyi javadalom befizetése.

Valamennyi iskolafenntartóhoz.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 59,333—1948. IV. sz. a. kelt leiratára közlöm, hogy a 12,450—1947. Korm. sz. rendelet 2. §-a alapján a politikai községeknek nemcsak a „községi” iskolák, hanem „a község által fenntartott nem állami iskolai tanszemélyzet” helyi javadalmának visszatérítési kötelezettsége is megszűnt az állammal szemben.

A fentiek alapján azoknál a hitfelekezeti iskoláknál, ahol az iskola anyagi fenntartója a politikai község és a tanítói állások helyi javadalmát a politikai község biztosította, az államkincstárnak visszatérítendő százalékos készpénz helyi javadalom befizetésére a politikai község nem kötelezhető. Ilyen esetekben az 5400—1946. VKM. sz. rendeletben megjelölt, a helyi javadalmak visszafizetéséről készített és negyedévenként felterjesztendő kimutatásban, ahol vala-

mintaszerinti négy példányú kitöltött űrlapot kell a mentesítési kérelemhez csatolni. Ezzel a mintával teljesen egyeznie kell a mentesítési kérelemnek 21×15 centiméter nagyságban és rovatozás tekintetében is, mert a H. M. csak ezeket a kérelmeket fogja tárgyalás alá venni.

mennyi hitfelekezeti iskolát fel kell sorolni, a megjegyzés rovatban feltűnően jelezni kell, hogy a helyi javadalom a politikai községet terheli.

1238—1948. szám.

TÁRGY: A Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete „Eötvös-Alapjának” takarékosági és segélyezési mozgalma.

KÖRLEVÉL

a közép- és középtokú iskolák igazgató-ságaihoz és az iskolaszéki elnök urakhoz.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter 1948. évi március hó 10-én 181,179—1948. V/A. szám alatt valamennyi tankerületi főigazgatóhoz és tanfelügyelő-höz intézett rendeletének másolatát tudomásulvétel és alkalmazkodás céljából közlöm:

„A Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezetének „Eötvös-Alapja”, mint a Pedagógusok Szabad Szakszervezetének jóléti intézménye, a Pedagógus Takarék

és Hitelszövetkezet bevonásával a tanulóifjúság és szüleinek körében takarékosági és segélyezési mozgalmat indít.

A takarékoság nagy nevelő hatásaitól eltekintve ez a mozgalom az ország legidősebb és legfontosabb törekvését, a hároméves tervet is szolgálja. A mozgalom által összegyűjtött tőke az ország gazdasági vérkeringésébe jutva, emeli a termelést és végeredményben a nemzet gazdasági és kulturális felemelkedését mozdítja elő.

Tekintettel a fentjelzett nagyjelentőségű célkitűzésekre, felhívom Tankerületi Főigazgató, Tanfelügyelő urat, hogy az „Eötvös-Alap”-nak a mozgalommal kapcsolatos elgondolásait ismertető, a tanulóifjúsághoz és szülőkhöz intézendő felhívását valamennyi, a Tankerületi Főigazgató, Tanfelügyelő úr joghatósága alá tartozó iskolának küldje meg. A felhívást az „Eötvös-Alap” későbbi időpontban kellő számú példányban közvetlenül Tankerületi Főigazgató, Tanfelügyelő úrhoz fogja eljuttatni. A felhívást Tankerületi Főigazgató, Tanfelügyelő úr azzal a meghagyással küldje meg az iskolák igazgatóinak, hogy az igazgatók a szülők figyelmét a hároméves terv jelentőségének méltatásával kapcsolatban a tanulóifjúság takarékoskodásának nagy nevelő hatására, valamint a mozgalom családvédelmi fontosságára is irányítsák rá.”

Debrecen, 1948 május 11.

Révész Imre
püspök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a Debreceni Protestáns Lapban közzé kell tenni és a Kiadóhivatal címére (Debrecen, Kálvin-tér 17., Püspöki Hivatal) kell beküldeni.

Hirdetési díj szavanként 50 fillér, mely a Debreceni Protestáns Lap D. 503,237. számú csekkszámán küldendő be.

Berettyószentmárton református egyházközsége pályázatot hirdet 21 napi határidővel halálózás folytán megüresedett *kántortanítói* állásra. Állás 26 érték-egység. Köteleesség díjlevél szerint.

Hencida református általános iskolája lemondással megüresedett V. sz. *tanítói* állásra pályázatot hirdet 21 napi határidővel. Fizetés, köteleesség törvényszerű.

A kisvárdai református iskolaszék megismétli a VI. sz. *férfitanítói* és VII. sz. nyelvszakos (német) *tanári* állásra meghirdetett pályázatát. Kisvárdán gimnázium, tanítónőképző és női kereskedelmi iskola van, tanítási lehetőség egyetemig. Nyelvszakos állásra férfiak és nők is pályázhatnak. Pályázati határidő jún. 23. Állás augusztus 1-én foglalandó el.

Nádudvar református egyházközsége háromheti határidővel pályázatot hirdet általános iskolájához újonnan szervezett I—II. sz. *polgári iskolai* nyelvszakos és számtan-természettan szakos *tanári* állásra. Állásokat elsősorban menekülttel töltik be. Fizetés törvényes.

Orgonák

javitását, tisztítását,
hangolását, sípok pótlását
júlányosan vállalom

ÜVEGES ZOLTÁN, orgonaépítő
Debrecen, Wessprémi-u. 4. sz.